

GŁOS WYBRZEŻA

ORGAN KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK III

GDAŃSK, ŚRODA 5 STYCZNIA 1949 R.

Nr. 4 (564)

Wielki sukces polskich robotników portowych

25-milionową tonę węgla

załadowano wczoraj w porcie gdańskim

Trzy i półroczny wysiłek naszego górnika, kolejarza i robotnika portowego uwieczniony został wczoraj załadowaniem na statek 25-milionowej tony polskiego węgla eksportowego. Jubileuszową tonę załadowano na szwedzki statek „Helmstad” w Basenie Górniczym portu gdańskiego.

UROCZYSTOŚĆ W BASENIE GÓRNICZYM

Basen przybrał wygląd odświętny. Statek „Helmstad” udekorowany był flagą, nad którą na przednim maszcie dumnie trzepotała biała - czerwona bandera. Przybrany w barwy narodowe dźwig na chwilę został unieruchomiony. Na placu dookoła statku, okolonym masztami z flagami narodowymi i krajów importujących polski węgiel, zebrały się tłumy wolnych od zajęć robotników portowych, delegaci z innych portów węglowych i zaproszeni goście. Na trybunie zajęli miejsca przedstawiciele władz i życia gospodarczego z wojewodą gdańskim tow. Zrąbkim oraz dyrektorem generalnym Centralnego Zarządu Przemysłu Węglowego tow. Szczęśniakiem na czele. Ze strony szwedzkiej obecni byli konsul Lejo i przedstawiciele importerów Malmer.

Tętniące nieustannym rytmem pracy nabrało umilkły. Dziesiątki dźwigów stanęły, zamrły w bezruchu. Na bocznicy obok statku oczekiwał już pociąg z węglem. Na jednym z wagonów ustawiona została wywrotka z tonowym ładunkiem węgla. Stalowe liny łączyły ją z chwytakiem dźwigu. Napis informował, że jest to właśnie 25-milionowa tona, która za chwilę spocznie w luku statku.

Zebrałych powitał dyrektor portu węglowego tow. Rudowski, poczym imieniem Rady Zakładowej przemówił tow. Henryk Oracz. Proste jego słowa mówiły dobitnie o pracy robotników, ich wkładzie w dzieło odbudowy, o entuzjastycznej chęci podwyższenia dotychczasowych osiągnięć. Stwierdził, że 12,5 miliona ton przeładowanego węgla w roku 1948 równa się łącznym przeładunkom 3-letniej poprzednich, przyjęte zostały gorącymi oklaskami i okrzykami na cześć Rządu, Zjednoczonej Partii i przodowników

pracy. Tow. Oracz zapewnił zebranych w imieniu wszystkich robotników, że będą kontynuowali swe wysiłki dla dobra Polski Ludowej, kroczącej pod sztandarami PZPR do socjalizmu.

CZOŁOWY PRZODOWNIK PRACY ZAŁADOWUJE JUBILEUSZOWĄ TONĘ WĘGLA

Przeciągły ryk syreny okrętowej dał znak do załadunku 25-milionowej tony. Przy dźwiękach hymnu narodowego drgnęły liny dźwigu. Ramię uniosło wagonetkę osadzając ją lekko na pokładzie statku.

Zaszczytny obowiązek obsługiwanego dźwigu przypadł dźwigowemu tow. Jerzemu Osetowi. Jest on jednym z czołowych przodowników pracy portu gdańskiego, który uzyskał rekordowy przeładunek 786 ton węgla tj. całego pociągu w ciągu 8-miu godzin pracy. Nieco później tow. Oset w rozmowie z nami mówił, że choć mu ręce drżały z wrażenia, nie chybił ani o centymetr. „Poraz pierwszy pracowałem przy dźwiękach hymnu narodowego i sam jeden wśród stojących dziesiątków dźwigów. Wyróżnienie to jest dla mnie największą zapłatą za trud i pracę. Teraz będę pracował jeszcze pilniej”.

DYPLOM PAMIĄTKOWY I UPOMINEK DLA KAPITANA STATKU

Imieniem społeczeństwa woj. gdańskiego przewodniczący Woj. Rady Narodowej tow. Duda - Dziewierz podkreślił, że mieszkańcy Wybrzeża rozumieją najlepiej doniosłość pracy portów dla rozwoju życia gospodarczego

Dom wypoczynkowy dla weteranów - bojowników socjalizmu

KATOWICE. (PAP). Wojewódzka Rada Narodowa w Katowicach postanowiła utworzyć na Śląsku Opolskim dom wypoczynkowy dla weteranów - bojowników socjalizmu. Znajdą tam wypoczynek i opiekę najstarsi wiekiem uczestnicy walk

i budowy podstaw socjalizmu w Polsce i zapewnił, że dołożą maksimum starań i wysiłków aby porty nasze pracowały jeszcze sprawniej.

Imieniem Centrali Zbytu Przemysłu Węglowego przemówił dyrektor naczelny Apt z Katowic wyrażając uznanie robotnikom portowym i radość, że załadunek jubileuszowej tony węgla odbywa się w staropolskim porcie gdańskim, który powrócił po długiej niewoli do polskiej Macierzy. Dyrektor Apt wręczył kapitanowi statku „Helmstad” Jansonowi dyplom pamiątkowy i podarek - statuetkę, wyrzeźbioną z bryły węgla.

Przedstawiciel importerów szwedzkich Malmer wyraził swoją wdzięczność za zaszczyt uczestniczenia w uroczystości i radość, że jubileuszowa tona węgla przeznaczona jest dla Szwecji. Jest on przekonany, że dalsze pogłębianie stosunków gospodarczych między Polską a Szwecją będzie połączone z korzyścią dla obu krajów.

TOW. SZCZĘŚNIAK DZIĘKUJE PRZODOWNIKOM PRACY

Po krótkim przemówieniu przodownika pracy Franciszka Zubkowskiego zabrał głos dyrektor generalny Centralnego Zarządu Przemysłu Węglowego tow. Szczęśniak podkreślając, że dzień dzisiejszy jest dla całego świata widomym znakiem wyjątkowej pracy polskiego robotnika nad odbudową kraju odbywającej się bez żadnej pomocy z zewnątrz o własnych siłach. Podkreślając zasługi polskiego ogarnika, który w ciągu Kongresu Zjednoczeniowego wykonał

o niepodległość i wyzwolenie klasy robotniczej.

Dom powstanie w Radawie w powiecie Oleśno w dawnym pałacu poniemieckim. Pałac ten położony w parku o powierzchni kilku ha obejmuje 28 pokoi. O skierowaniu do domu wypoczynkowego decydować będą komisje kwalifikacyjne w powiatach, złożone z przedstawicieli Partii, Związków Zawodowych i Rad Narodowych.

W górach wschodniej Jawy powstał wolny rząd Republiki Indonezyjskiej

LONDYN. PAP. Agencja Reutersa donosi, powołując się na chiński dziennik „Sin Po”, ukazujący się w Batawii, że 4 ministrowie indonezyjscy, którzy nie zostali aresztowani przez Holendrów, utworzyli wolny rząd republikański w górach we wschodniej Jawie.

Rząd ten składa się z dra Mohammeda Sockimana, dotychczasowego ministra spraw wewnętrznych, dra Liemena - dotychczasowego ministra zdrowia, dra Dżoenda - (komunikacja) i dra Kasimo - (aprowizacja).

Przy rządzie tym zostało utworzone dowództwo naczelne indonezyjskich oddziałów partyzanckich, które mimo oficjalnych oświadczeń holenderskich o zakończeniu działań wojennych, prowadzą w dalszym ciągu walkę przeciwko najeźdźcom. Kontakt z oddziałami partyzanckimi utrzymywany jest drogą radiową.

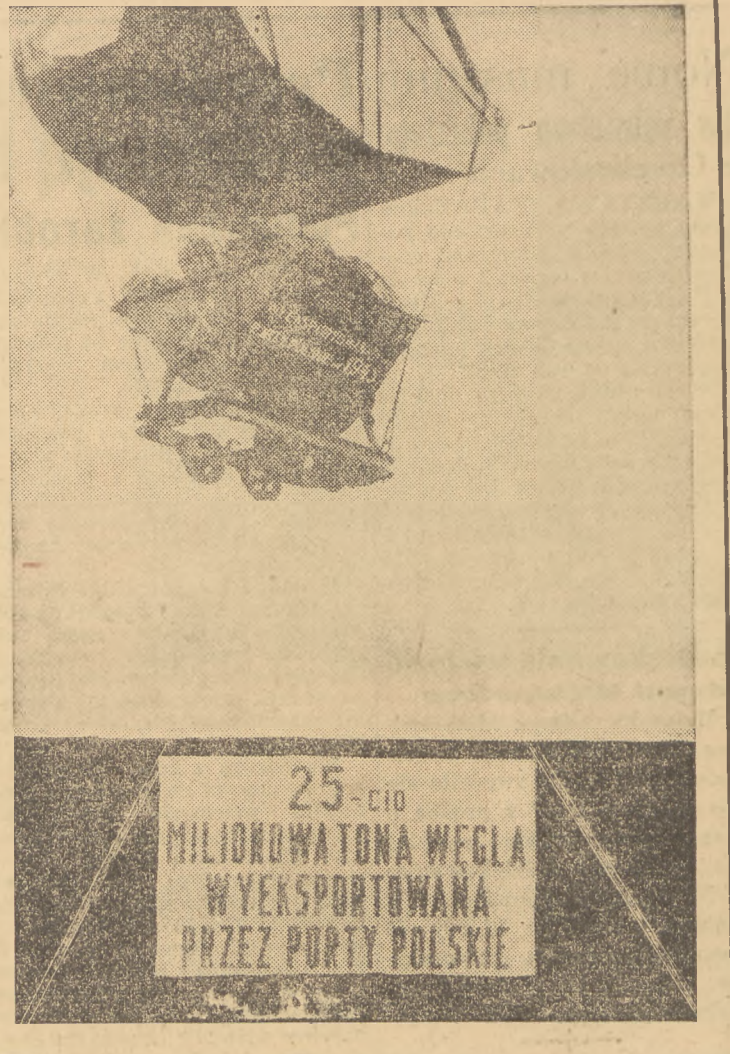
KONFERENCJA KRAJÓW AZJI TYCKICH I MUZULMAŃSKICH W SPRAWIE AGRESJI HOLENDERSKIEJ

PARYŻ. PAP. Agencja France Presse donosi z Kairu, że rząd egipski przyjął zaproszenie rządu Hindustanu do wzięcia udziału w obradach konferencji w sprawie agresji holenderskiej w Indone-

armii monarcho-faszystowskiej.

Ambasador planu Marshalla - Harriman - podczas pobytu w Atenach przyznał na konferencji prasowej, że lwia część sum, przeznaczonych na odbudowę Grecji, została pochłonięta przez operacje wojskowe.

DZWIG KIEROWANY SPRAWNĄ RĘKĄ PRZODOWNIKA JERZEGO OSETA PODNOSI Z WAGONU WYWROT KĘ Z 25-MILIONOWĄ TONĄ WĘGLA, BY JĄ ZA CHWILĘ LEKKO OSADZIĆ NA STATKU „HELMSTAD”

Idea pokoju ostatecznie zatriumfuje

Oredzie noworoczne Kongresu Słowian amerykańskich

NOWY JORK. (PAP). Kongres Słowian Amerykańskich ogłosił noworoczne oredzie do wszystkich słowiańskich narodów Enropy, w którym życzy im nowych zwycięstw w walce o demokratyczny pokój.

Oredzie Kongresu wyraża przekonanie, że wbrew przeszkodom i prowokacjom ze strony podlegaczy wojennych, idea

pokoju ostatecznie zatriumfuje. Kongres zapewnia, że postępowe koła Słowian amerykańskich wznowią swe wysiłki, zmierzające do zapewnienia pokoju na świecie.

Oredzie podpisał przewodniczący Kongresu - Leon Krzycki oraz sekretarz generalny - Jerzy Piryński.

Oszczercze doniesienia prasy anglosaskiej

Nie ZSRR lecz Anglia i Francja przetrzymują jeńców niemieckich

250 tys. obywateli radzieckich uniemożliwia się powrót do ojczyzny

MOSKWA. PAP. Radziecka agencja telegraficzna Tass opublikowała następujący komunikat w sprawie repatriacji jeńców niemieckich: Ostatnio w prasie angielskiej i amerykańskiej pojawiły się doniesienia na temat repatriacji jeńców niemieckich, przebywających w ZSRR. W doniesieniach tych podkreślano, że decyzyja w sprawie ich repatriacji zapała na moskiewskiej sesji Rady Ministrów spraw zagranicznych w kwietniu 1947 r.

Należy przypomnieć - stwierdza agencja Tass - że na moskiewskiej sesji Rady Ministrów spraw zagranicznych w kwietniu 1947 r. rozpatrywano zgłoszony przez delegację radziecką wniosek w sprawie repatriacji jeńców niemieckich, przebywających na terytorium państw sojuszników i na wszystkich innych terytoriach. Propozycje delegacji radzieckiej przewidywały, że repatriacja jeńców niemieckich winna nastąpić na podstawie planu, który opracować miała w określonym terminie Sojusznicza Rada Kontroli w Niemczech. Jednakże Rada Kon-

trolu planu takiego nie opracowała, gdyż rządy Francji i Wielkiej Brytanii poparte przez rząd USA nie zgodziły się na objęcie planem repatriacji znacznej części jeńców niemieckich, których utrzymują one dotychczas na swym terytorium w charakterze rzekomo najemnych robotników, zatrudnionych w przedsiębiorstwach i w gospodarstwie wiejskim.

Jeśli chodzi o jeńców niemieckich, przebywających w Związku Radzieckim - podkreśla komunikat Agencji Tass - to przytacza ją ich większość została już repatriowana. Repatriacja pozostałych jeńców odbywa się zgodnie z planem, przyjętym przez Rząd Radziecki i zostanie zakończona w

ciągu roku 1949.

Tak więc doniesienia prasy angielskiej i amerykańskiej, jakoby Związek Radziecki nie wykonywał postanowienia o repatriacji jeńców niemieckich - są kłamliwe i oszereze. Mają one zamaskować fakt zatrzymania przez władze angielskie i francuskie na czas nieokreślony wielu jeńców niemieckich rzekomo jako robotników najemnych, oraz ponad 250 tysięcy obywateli radzieckich uwięzionych przez hitlerowców w czasie wojny do Niemiec i dotychczas pod wszelkimi pozorami przetrzymywanych w obozach w amerykańskiej, angielskiej i francuskiej strefach okupacyjnych Niemiec i Austrii.

W radzieckiej strefie Niemiec rozpoczęto dwuletni plan gospodarczy

BERLIN. PAP. Syrenami fabrycznymi powitały miasta strefy radzieckiej rozpoczynający się w przemysle 2-letni plan gospodarczy. Na terenie fabryk zor-

ganizowano zebrania robotników, na których przypomniano znaczenie planu 2-letniego dla rozwoju pokojowej gospodarki nowych Niemiec.

Na zebraniu rady zakładowej w Maxhuetie przemawiał zastępca przewodniczącego komisji gospodarczej Selbmann. Zapewnił on kierownictwo hut, że władze strefy radzieckiej udzielą wszelkiej pomocy przy wypełnianiu 2-letniego planu. Na zebraniu robotników w Drennie wygłosił przemówienie premier Saksoński Seydewitz. Premier Meklemburgii - Hecker oświadczył robotnikom, że przeprowadzenie 2-letniego planu gospodarczego w strefie radzieckiej zapewni całej ludności wydatne polepszenia stopy życiowej.

Katastrofalny huragan w St. Zjednoczonych

NOWY JORK. PAP. Stan Arkansas i sąsiednie stany amerykańskie spustoszone zostały przez niezwykle silny huragan, który wyrządził wiele szkód i pociągnął za sobą liczne ofiary.

Miasteczko Warren w stanie Arkansas zostało prawie całkowicie zniszczone przez trąbę powietrzną. Przeszło 40 osób zginęło pod gruzami domów, a około 400 odniosło ciężkie rany. Szkody materialne obliczane są na kilka milionów dolarów.

Huragan wyrządził też znaczne

szkody w mieście Eldorado w stanie Arkansas i w kilku miejscowościach w stanie Luisiana.

Korupcja

w brytyjskim ministerstwie handlu

LONDYN. PAP. „Daily Telegraph” donosi, że Scotland Yard wszczął dochodzenia w sprawie nadużyć, wykrytych w ministerstwie handlu.

Po zakończeniu dochodzeń sprawa zostanie przekazana prokuraturze.

Kpt. statku „Helmstad” Janson i przedstawiciel importerów szwedzkich Malmer ze statuetką wręczoną przez dyr. CZPPW. ob. Apta

Czekamy na ofensywę spółdzielczości

Uspołeczniona sieć handlowa musi ogarnąć skupiska robotnicze

W pierwszych dwu latach odbudowy kraju, wobec trudności aprowizacyjnych, uwaga spółdzielczości skoncentrowała się przede wszystkim na handlu artykułami żywnościowymi.

Czołowym zadaniem spółdzielczej sieci handlowej było w tym okresie regularne dostarczanie środków spożywczych, po możliwie jednolitych cenach, a tym samym walka ze spekulacją. W tymże okresie spółdzielczość oddała duże usługi przy rozprowadzaniu artykułów reglamentowanych na zaopatrzenie kartkowe.

Spółdzielnie spożywców powstały prawie przy każdym większym przedsiębiorstwie, co jednak rozdrabniało siły spółdzielców i uniemożliwiało wywaranie decydującego wpływu na sytuację na rynku.

Plenarne posiedzenie WNR w Gdańsku

12 bm. o godz. 9.30 w dużej sali konferencyjnej GWRN (Urząd Wojewódzki, ul. Okopowa nr. 5) odbędzie się plenarne posiedzenie Gdańskiej Wojewódzkiej Rady Narodowej. Porządek dzienny przewiduje m. in.: referat p.t. „Zjednoczenie Klasy Robotniczej”, sprawozdanie wojewody, Sprawozdanie inspektorów przy Przewodzie G.W.R.N. o działalności terenowych Rad Narodowych.

Liczba książek wzrasta w bibliotekach sopockich

Stalemu wzrostowi księgozbiorów w Sopocie nie odpowiada dotychczas wzrost czytelnictwa.

W 1945 r. — 12 najliczniejszych księgozbiorów w mieście posiadało 1.234 tomy, z których korzystało 260 czytelników. W przeciągu 3 lat księgozbiory znacznie wzrosły. W 1948 r. liczyły one już ok. 24.000 tomów, z których korzystało 5.000 czytelników.

Przeprowadzona jesienią ub. roku zbiórka książek dała Biblioteczce Miejskiej 600 publikacji popularno-oświatowych i nowości oraz ok. 400 podręcz-

ników szkolnych. Zebrane podręczniki wkrótce zostaną przekazane domom Dziecka i szkołom.

Dalszym poważnym brakiem była jednorodność działalności placówek spółdzielczych. Jeśli w pierwszym okresie skierowanie wysiłku na usprawnienie zaopatrzenia w artykuły żywnościowe było w pełni usprawiedliwione, to zaniedbanie w następnych latach handlu artykułami przemysłowymi stało się poważnym mankamentem.

Robotnicy i pracownicy mieszkający na dalszych przedmieściach, zmuszeni byli, albo zaopatrywać się w sklepach spółdzielczych w dużych odległościach od miejsc zamieszkania, albo w istniejących obok małych sklepikach prywatnych.

Wynik tego podjęcia spółdzielczość Gdańska nadal nie posiada wpływu na rozprowadzanie artykułów tekstylnych, skórzanich, drogerijnych, opatu i innych artykułów.

Szczególnie dużym brakiem jest pozostawienie prawie całkowicie w rękach inicjatywy prywatnej handlu mięsem.

Dotychczas na terenie Gdańska istnieje tylko 6 spółdzielczych sklepów masarskich, z których 4 niedawno otwarto w Gdańsku, a 2 czynne są we Wrzeszczu. Ani Oliwa, ani Nowy Port, Siedlice, czy Orunia dotychczas nie posiadają mięsnego sklepu spółdzielczego, a mieszkańcy tych dzielnic muszą zaopatrywać się w sklepach prywatnych.

Sklepów nabiałowych spółdzielczość Gdańska posiada tylko 4, z których 2 mieszczą się we Wrzeszczu, jeden w centrum

Gdańska, a jeden w Nowym Porcie.

Jasnym jest, że brak sklepu spółdzielczego pozwala nieuczciwym kupcom na podnoszenie cen i zaopatrywanie przede wszystkim swoich znajomych.

Taki stan często dawał brzoń do rąk wroga klasowego, który przez dezorganizację zaopatrzenia pracujących starał się wywołać ich niezadowolenie.

Zmiana tego stanu musi nastąpić jak najszybciej. Do jej przeprowadzenia przygotowana została spółdzielczość przez przyłączenie mniejszych placówek do najsilniejszych gospodarzo-
spółdzielni.

Opracowywana obecnie sieć handlowa spółdzielczości powinna rozlokować punkty sprzedaży przede wszystkim w skupiskach robotniczych i wprowadzić do handlu wszystkie artykuły, potrzebne do codziennego zaopatrzenia pracujących

Gdańska, a jeden w Nowym Porcie.

Jasnym jest, że brak sklepu spółdzielczego pozwala nieuczciwym kupcom na podnoszenie cen i zaopatrywanie przede wszystkim swoich znajomych.

Taki stan często dawał brzoń do rąk wroga klasowego, który przez dezorganizację zaopatrzenia pracujących starał się wywołać ich niezadowolenie.

Zmiana tego stanu musi nastąpić jak najszybciej. Do jej przeprowadzenia przygotowana została spółdzielczość przez przyłączenie mniejszych placówek do najsilniejszych gospodarzo-
spółdzielni.

Opracowywana obecnie sieć handlowa spółdzielczości powinna rozlokować punkty sprzedaży przede wszystkim w skupiskach robotniczych i wprowadzić do handlu wszystkie artykuły, potrzebne do codziennego zaopatrzenia pracujących

Gdańska, a jeden w Nowym Porcie.

Jasnym jest, że brak sklepu spółdzielczego pozwala nieuczciwym kupcom na podnoszenie cen i zaopatrywanie przede wszystkim swoich znajomych.

Taki stan często dawał brzoń do rąk wroga klasowego, który przez dezorganizację zaopatrzenia pracujących starał się wywołać ich niezadowolenie.

Zmiana tego stanu musi nastąpić jak najszybciej. Do jej przeprowadzenia przygotowana została spółdzielczość przez przyłączenie mniejszych placówek do najsilniejszych gospodarzo-
spółdzielni.

Opracowywana obecnie sieć handlowa spółdzielczości powinna rozlokować punkty sprzedaży przede wszystkim w skupiskach robotniczych i wprowadzić do handlu wszystkie artykuły, potrzebne do codziennego zaopatrzenia pracujących

Gdańska, a jeden w Nowym Porcie.

Jasnym jest, że brak sklepu spółdzielczego pozwala nieuczciwym kupcom na podnoszenie cen i zaopatrywanie przede wszystkim swoich znajomych.

Taki stan często dawał brzoń do rąk wroga klasowego, który przez dezorganizację zaopatrzenia pracujących starał się wywołać ich niezadowolenie.

Zmiana tego stanu musi nastąpić jak najszybciej. Do jej przeprowadzenia przygotowana została spółdzielczość przez przyłączenie mniejszych placówek do najsilniejszych gospodarzo-
spółdzielni.

Opracowywana obecnie sieć handlowa spółdzielczości powinna rozlokować punkty sprzedaży przede wszystkim w skupiskach robotniczych i wprowadzić do handlu wszystkie artykuły, potrzebne do codziennego zaopatrzenia pracujących

Gdańska, a jeden w Nowym Porcie.

Jasnym jest, że brak sklepu spółdzielczego pozwala nieuczciwym kupcom na podnoszenie cen i zaopatrywanie przede wszystkim swoich znajomych.

Taki stan często dawał brzoń do rąk wroga klasowego, który przez dezorganizację zaopatrzenia pracujących starał się wywołać ich niezadowolenie.

Zmiana tego stanu musi nastąpić jak najszybciej. Do jej przeprowadzenia przygotowana została spółdzielczość przez przyłączenie mniejszych placówek do najsilniejszych gospodarzo-
spółdzielni.

Opracowywana obecnie sieć handlowa spółdzielczości powinna rozlokować punkty sprzedaży przede wszystkim w skupiskach robotniczych i wprowadzić do handlu wszystkie artykuły, potrzebne do codziennego zaopatrzenia pracujących

Gdańska, a jeden w Nowym Porcie.

Jasnym jest, że brak sklepu spółdzielczego pozwala nieuczciwym kupcom na podnoszenie cen i zaopatrywanie przede wszystkim swoich znajomych.

Taki stan często dawał brzoń do rąk wroga klasowego, który przez dezorganizację zaopatrzenia pracujących starał się wywołać ich niezadowolenie.

Zmiana tego stanu musi nastąpić jak najszybciej. Do jej przeprowadzenia przygotowana została spółdzielczość przez przyłączenie mniejszych placówek do najsilniejszych gospodarzo-
spółdzielni.

82 miliony wydatkował Gdańsk na rozbudowę instytucji i przedsiębiorstw miejskich

W 1948 roku Zarząd Miejski w Gdańsku wydatkował na rozbudowę oświaty, opieki nad zdrowiem, opieki społecznej, na remont i rozbudowę przedsiębiorstw miejskich przeszło 82 mil. zł.

W Resorcie oświaty wydano przeszło 26 mil. zł na remont szkolnych podstawowych i zawodowych oraz uzupełnienie urządzeń gmachów szkolnych.

Ogółem w ciągu roku wydano 122 zlecenia robót. Kosztów 3.370.000 zł odremontowano budynki siedmiu ośrodków zdrowia oraz różne budynki i urzą-

żenia służby sanitarnej. Na remont 2 żłobków dziecięcych, Domu Matki i Dziecka, Domu Dziecka na Orunii oraz Zakładu dla Ociemniałych wyasygnowano 3.121.000 zł.

Kosztów ok. 30 mil. zł odremontowano w ciągu roku 14 budynków mieszkalnych, administrowanych przez miasto. W ramach odbudowy i dalszej rozbudowy przedsiębiorstw miejskich, jak Rzeźni, Gazowni Wydział Techniczny Z. M. wydał 34 zlecenia robót na ogólną sumę 15.150.000 zł.

Artykuły tekstylne i obuwie na karty odzieżowe w Gdyni

Punkty rozdzielcze „Spółnota” i „Zgoda” w Gdyni wydają artykuły tekstylne (bawełnę i wełnę) i obuwie na karty odzieżowe zarejestrowane w dodatkowym terminie.

Termin wydawania — do dnia 20 b. m. Zwraca się uwagę wszystkim zainteresowanym, że termin powyższy jest ostateczny i żadne późniejsze reklamacje uwzględniane nie będą.

PUNKTY ROZDZIELCZE w których należy rejestrować asygnaty na mleko

1) G.S.S. Nr 3 Gdańsk Robotnicza 16, G.S.S. Nr 18 — Wrzeszcz Kościuszki 15, G. S. S. Nr 19 — Siedlice Kartuska 25, 4) G.S.C. Nr 20 — Letniewo, Starowiejska 16, Nr 26 — Gdańsk, Straganowska 16, G.S.S. Nr 27 — Orunia, Oruńska 11, G.S.S. Nr 28 — Wrzeszcz, Politechniczna 9, G.S.S. Nr 31 — Brzeźno, Cicha, G.S.S. Nr 35 — Trojan Wistowskie, G.S.S. Nr 36 — Gdańsk, Biskupia 141a, G.S.S. Nr 48 Wrzeszcz, Roosevelta 57, G.S.S. Nr 51 — Cygańska Góra, Mozarta 19-20, G.S.S. Nr 52 — Dwie Olszyny, Nurki 11, G.S.S. Nr 55 — Oliwa Armii Polskiej 19.

G.S.S. Nr 56 — Oliwa Krzywoustego 44, G.S.S. Nr 57 — Oliwa Kaprowa 4, G.S.S. Nr 70 — Słanki, Falk Polunusa 16, G.S.S. Nr 77 Trojan Sienna 14, G.S.S. Nr 78 — Słanki, Jodłowa 101.

G.S.S. Nr 5 Gdańsk, Rzeźnicka 39, G.S.S. Nr 25 — Wrzeszcz Śniadeckich 6, G.S.S. Nr 40 — Gdańsk, Pohulanka M. Casino 1, G.S.S. Nr 59 — Oliwa Grunwaldzka 555.

C.S.M.J. sklep Nr 1 — Wrzeszcz, Grunwaldzka 135, Mlecz. „Kartuzy” sklep Nr 1 — Orunia, Podmiejska 16, Mlecz. „Kartuzy” sklep Nr 2 Nowy Port Sportowa 17, Mlecz. „Kartuzy” sklep Nr 3 — Gdańsk, Toruńska 4, Mlecz. „Kartuzy” sklep Nr 4 — Gdańsk Powstańców Warszawskich, Mlecz. „Kartuzy” sklep Nr 5 — Gdańsk k. kościoła, Spółdzielnia „Zdrowie” Akademia Lekarska.

Ossolińska Zofia — Wrzeszcz, Grunwaldzka 24, Leonowicz Irma — Wrzeszcz Kochanowskiego 78, Juszcak Władysław — Wrzeszcz, Chrobrego 30, Kozioł Władysław — Wrzeszcz Włazowa 17, Zdanowicz Dominika — Oliwa Polanki 9, Mrozowska — Wrzeszcz Partyzantów 3, Stepińska Zofia — Wrzeszcz Chrobrego 70, Helle Wanda — Nowy Port, Na Zaspie 40.

Sikorska Jadwiga — Wrzeszcz, Grunwaldzka 168, Kownacka Maria — Siedlice, Wyczółkowski, Kluczek Józef — Oliwa Derdowskiego 10, Trembelski — Wrzeszcz, Zamenhofa Potokowa 10, Sobrych B. — Gdańsk Ogólnego 7, Wosik Edward — Oliwa Czerwskiego 6, Mieczarnia Morska — Wrzeszcz Morska 42, Rachajówna Maria — Orunia Smolińska 1, Mroczynski Józef — Wrzeszcz Słowackiego 38, Włochowicz Jan — Wrzeszcz Wajdeloty 21, Komorowski — Orunia Oruńska, PCH — Nowy Port, Oliwska 9.

PCH — Wrzeszcz Grunwaldzka 127, PCH — Oliwa Armii Polskiej 2, PCH — Gdańsk Łąkowa 52, PCH Gdańsk Zakoplańska 3a, Gdańsk Po-

hulanka 66, G.S.S. Sklep Nr 63 — Oliwa Orkana 12, G.S.S. Sklep Nr 6 — Wrzeszcz Aleja Wojska Polskiego 1, G.S.S. Sklep Nr 53 — Nowy Port Na Zaspie 35.

W GDYNI
Mlecz. „Kosakowo” Sklep Nr 6 — Warszawa 18, Mlecz. „Kosakowo” Sklep Nr 7 — Czerw. Kosynierów 94, Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 17 — Hetmańska 7, Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 64 — Kopernika 1, Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 12 — Świętojańska 116, Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 37 — Świętojańska Nr 38, Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 25 — Świętojańska 77, Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 1 — Świętojańska Nr 64, Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 22 — Świętojańska Nr 54.

Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 4 — Portowa 1, Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 40 — Płac Kaszubski 11, Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 63 — Siewer Kościuszki 14, Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 2 — Abrahama 20, Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 42 — Abrahama 28.

Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 7 — Twarożyńska 17, Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 25 — Twarożyńska 34, Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 19 — 10 Lutego 21, Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 5 — Słaska 51, Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 70 — Słaska 33.

Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 34 — Daszyńskiego, Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 69 — Czerw. Kosynierów 29, Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 8 — Czerw. Kosynierów 93, Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 9 — Czerw. Kosynierów 135, Kabza — Świętojańska, Mikolajew — Czerw. Kosynierów.

W ORŁOWIE
Mlecz. „Kosakowo” Sklep Nr 4 — Aleja Zwycięstwa 236, Sp. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 3 — Orłowska, Sp. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 11 — Wiekopolska, Sp. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 13 — Płac Górnośląski, Sp. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 41 — Aleja Zwycięstwa 233.

W MAŁYM KAKU
Mlecz. „Kosakowo” Sklep Nr 5 — Piotrowska 2.

W CHYLONII
Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 47 — Chylńska 48, Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 28 — Chylńska 31.

W CISOWEJ
Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 6 — Chylńska 196.

W OBLUŻU
Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 18 — Izemielnicza 278, Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 20 — Beniosławskiego 42.

W OKSYWIU
Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 21 — Pułkownika Dąbka 52, Spółdz. Spoż. „Zgoda” Sklep Nr 5 — Gotmańska 50.

W SOPOCIE
Mleczarnia „Kosakowo” Sklep Nr 1 — 3 Maja 18, Mlecz. „Kosakowo” Nr 2 — Stalina 755, Mlecz. „Kosakowo” Sklep Nr 3 — Jacka Malczewskiego 21, Mlecz. „Kosakowo” Sklep Nr 8 — Grunwaldzka 40, Mlecz. „Kosakowo” Nr 10 — Stalina 788, C.S.M.J. Sklep Nr 2 — Rokossowskiego 29.

Teatr Wielki — Gdańsk godz. 19.30 — „Klub Kawalerów” Baletkiego. Teatr Dramatyczny — Gdynia godzina 19.30 — „Pan Jowialski” A. Fredry.

PRZEDSTAWIENIE TEATRU ŁĄTEK
Teatr Łątek z Gdańska daje przedstawienie bajki pt. „Krasnoludki idą w świat” w dniach 6 i 9 stycznia o godz. 12 i 16 w gmachu Teatru Wybrzeże w Sopocie.

Kina
Gdynia — „Warszawa” — Zagubione dni.
Gdynia — „Atlantyk” — Grzesznicy bez winy (od 18 lat).
Gdynia — „Fala” — Chłopiec z Przedmieścia.
Gdynia — „Promień” — Aleksander Matrosow.
Gdynia — „Goplana” — Siostro lokaja.
Sopot — „Bałtyk” — Czarodziejskie ziarno.
Sopot — „Polonia” — Melodia serc.
Oliwa — „Polonia” — Postrach mór.
Gdańsk — „Światowid” — Piesń Taj-
gi.
Wrzeszcz — „Capitol” — Casablanka, niedzwol. dla młodzieży.
Wrzeszcz — „Bałka” — Świat się śmieje.
Koszalin — „Polonia” — Przygoda na wakacjach, doz. dla młodz.
Białogard — „Bałtyk” — Mr. Smith jedzie do Waszyngtonu, doz. dla młodz.
Starogard — „Polonia” — W cieniu podziemia, od lat 18.
Kościerzyna — „Bałtyk” — Oflag XXVII, od lat 14.
Kartuzy — „Kaszub” — Myszy i ludzie, od lat 18.
Puck — „Mewa” — Curie Skłodowska, od lat 14.
Nowy Staw — „Tęcza” — Wieczna Ewa, od lat 15.
Słupsk — „Polonia” — Wesoly sublokator — doz. od lat 14.
Lębork — „Fregata” — Słońce wschodzi.
Wejherowo — „Swift” — Zakazane piosenki.
Tczew — „Wisła” — Aleksander Newski.

Radio
PROGRAM ROZGŁOSNI GDAŃSKIEJ
na środę 5 bm. na fal 1079 m:
6.10 — Dziennik poranny, 6.30 — Muzyka poranna, 7.20 — Przegląd prasy stołecznej, 7.25 — Poranna muzyka muzyczna, 8.00 — Poranek gościnny, 9.20 — Skrzynka PCK, 12.04 — Wiadomości południowe, 12.37 — Muzyka baletowa, 14.30—14.40 — Przegląd wydarzeń minionego tygodnia, 14.40—15.10 — Kalendarz muzyczny, 15.10—15.20 — Audycja o wsi, 15.20—15.30 — Prognoza pogody, inf. miejscowe, 15.30 — „Ślizgawka na Mazurach”, audycja dla dzieci, 16.00 — Dziennik popołudniowy, 16.45 — „Gramy w szachy”, aud., 17.00 — Melodie operetkowe, 17.45 — Pogadanka naukowa, 17.50 — „Szkolenie zawodowe inwalidów w Państw. Zakładach Szkolnych” pog., 18.00 — Koncert solistów, 18.35 — Audycja literacka, 19.00 — Audycja dla wojska — „Koncert pieśni masowej”, 19.25 — „Udział społeczników w walce z gruźlicą” pog., 19.45 — Kwadrans piosenek francuskich, 20.00 — Dziennik wieczorny, 21.00 — Pog. Komitetu Obchodu Roku Chopinowskiego, 21.10 — Audycja Chopinowska, 21.40 — Wiersze maryjne, 22.00 — Muzyka taneczna, 22.45 — Codzienny Przegląd wydarzeń, 23.00 — Ostatnie wiadomości, 23.10 — Muzyka taneczna.

Siedziby władz PZPR województwa gdańskiego

W wyniku połączenia się obu partii robotniczych ukończył się Komitet Wojewódzki i Komitet Miejskie i Powiatowe PZPR.

Poniżej podajemy siedziby i telefonów nowych władz partyjnych województwa oraz godziny ich urzędowania:

Komitet Wojewódzki PZPR Gdańsk, Pl. Armii Czerwonej 1 — sekretarz wojewódzki tow. Konopka — tel. 311-70, sekretarz tow. S. Brodziński — tel. 313-86, sekretarz tow. S. Marchewski — tel. 316-41, sekretarz tow. S. Bukowski — tel. 310-43, Wydz. Pro-

pagandy — tel. 318-04, Wydział Samorządowy — tel. 311-10, Referat Sprawozdawczy — tel. 315-98, Centrala telefoniczna 316-41, 316-42, 316-43, 317-83, 421-96.

Komitet Miejski w Gdańsku — Wrzeszcz, ul. Partyzantów 21 — sekretarz miejski tel. 426-12, sekretariat tel. 417-72, Wydz. Personalny tel. 411-98.

Komitet Miejski w Gdyni — ul. Świętojańska 3 — sekretarz miejski tel. 231-82, II sekretarz tel. 246-44, sekretariat tel. 234-19, Wydz. Organizacyjny tel. 224-82, Wydz. Personalny tel. 230-12.

Komitet Miejski w Sopocie, ul. Stalina 763, tel. 520-59.

Komitet Wojewódzki urzęduje prócz niedziel i świąt w godzinach 8-17, Komitety miejskie w godzinach 8-13 i 15-18. Dyżury telefoniczne w Komitecie Wojewódzkim trwają przez całą dobę, w Komitecie Miejskim i Powiatowych od godz. 8-20.

Zwiększyć ilość miejsc w przedszkolach Sopotu
Sopot posiada 9 przedszkoli, do których uczęszcza 678 dzieci. Aby wszystkie matki, pracujące w różnych instytucjach i fabrykach, mogły spokojnie pozostawiać dzieci pod dobrą opieką, potrzeba jeszcze przynajmniej 5 przedszkoli, dla ok. 1.000 dzieci.

Zarząd Miasta powinien w budżecie roku 1949 wynaleźć potrzebne kredyty na urządzenie nowych przedszkoli.

»Portorob« na RTPD
Dyrekcja Robotniczego Przedsiębiorstwa Przeladunkowego »Portorob« złożyła w naszej Redakcji na rzecz RTPD zł. 10.000 zamiast życzeń noworocznych.

Zamiast życzeń noworocznych
Wszystkim przedstawicielom Władz, Urzędów i Instytucji oraz poszczególnym osobom, którzy złożyli mi życzenia Noworoczne, wyrażam serdeczne podziękowanie, przekazując zarazem zamiast życzeń kwotę zł. 5.000 na RTPD.

Inż. St. Zralek
Wojewoda Gdański

Czytajcie prasę
• PZPR

Gminne Spółdzielnie S. CH. przygotowują się do skupu zwierząt rzeźnych

W przeddzień Nowego Roku w Gdańskiej Centrali Mięsnej odbyło się zebranie przedstawicieli instytucji zainteresowanych w handlu żywcem i mięsem, PZZ, gminnych spółdzielni SCh i ich związków powiatowych oraz partii politycznych i związków zawodowych. Konferencja miała na celu uaktywnienie spółdzielni gminnych w dziedzinie skupu żywca i zaopatrzenia uprawnionych do handlu mięsem placówek.

W nowej strukturze handlu mięsnego, według oświadczenia przedstawiciela Centrali Mięsnej, cały ciężar organizowania spódów spada na gminne spółdzielnie. W 1949 r. przejmą one rów-

nież obowiązek skupu żywca bezpośrednio od producenta celem dalszej odsprzedaży spółdzielniom upoważnionym do handlu zwierzętami, które z kolei zaopatrują Centralę. Jak wynika z tego oświadczenia, żywiec zanim dotrze do przetwórcy przechodzi przez długi łańcuch pośredników co w wyniku wypłacanych prowizji wywołuje powolny wzrost cen.

W wypadku, gdy spółdzielnie gminne prowadzące własne warsztaty, przetwórstwa mięsnego chcą zapoznać się w bydlę rzeźne, mogą tego dokonać tylko za pośrednictwem Centrali Mięsnej. Niedozwolone jest przy tym korzystanie z własnych zakupów.

Zmiana siedziby
Woj. Urzędu Kontroli Prasy

Jednocześnie likwiduje się Miejski Urząd Kontroli Prasy we Wrzeszczu przy ul. Matejki Nr 1.

Szkolą się
nowe kadry fachowców
Dyrekcja Poczty i telegrafów w Gdańsku otwiera 10 bm. wyższe kursy administracji ogólnej. Na kursy zgłosiło się przeszło 60 pracowników Poczty i Telegrafów.

Chór »Echo« i Filharmonia Bałtycka
koncertują wspólnie

W piątek, 7 bm. o godz. 20 w sali Państwowego Teatru „Wybrzeże” we Wrzeszczu odbędzie się koncert chóru „Echa” i Filharmonii Bałtyckiej.

Pierwszy ten koncert w nowym roku, a VI Koncert Symfoniczny z kolei, zapowiada się programowo bardzo atrakcyjnie. Miłośnicy muzyki chóralnej i symfonicznej będą mieli okazję usłyszeć obok Haendla: Concerto Grosso Nr 6, op. 6 i Czajkowskiego IV Symfonie w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Bałtyckiej oraz w wykonaniu chóru „Echo” — Wallek-Walewskiego: Burzę, nieznaną jeszcze w Polsce utwór włoskiego kompozytora czeskiego, Bohuslava Martinu: Polni mse — Msza Polowa, w wykonaniu chóru męskiego, orkiestry i solisty barytona, K. Czekotowskiego.

Przedprzedaż biletów w biurze Filharmonii Bałtyckiej, Wrzeszcz, Al. Rokossowskiego 15 w godzinach 9—14 oraz w dniu koncertu od 10—13 i od godz. 16.

Nowa Świećlica w Gdyni
W tych dniach otwarta zostanie świetlica pracowników Państwowego Domu Towarowego w Gdyni. Świećlica będzie bogato wyposażona w czasopisma, różne gry, radiolodki, który umożliwi pracownikom PDT słuchanie ciekawych audycji radiowych.

Ze świetlicy tej będzie korzystało przeszło 100 pracowników PDT i ich rodzin.

J. MINC

CZŁONEK AKADEMII NAUK ZSRR

Podstawa niezwykłej potęgi Państwa Radzieckiego

Poniższy artykuł wybitnego historyka, współautora „Historii dyplomacji” daje historyczną charakterystykę podstawy niezwykłości i wyjątkowości państwa radzieckiego, jakim jest Rada Delegatów mas pracujących.

Podstawę polityczną nowego społeczeństwa radzieckiego stanowi Rada Delegatów mas pracujących. Znaczący to, że cała władza należy do Związku Radzieckiego do ludności pracującej miast i wsi w osobie Rad Delegatów.

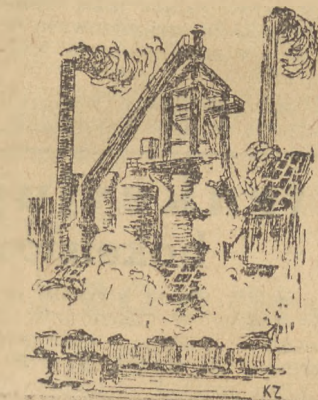
Rady Delegatów nie były jednakże jakiegokolwiek partii politycznej. Są one owocem zwycięstwa rewolucyjnej samej robotniczej, w trakcie pierwszej rewolucji rosyjskiej w 1905—07 roku. Już wówczas Rady Delegatów robotniczych stanowiły ludu trwały punkt oparcia walczącej z caratem i burżuazją, a Lenin dojrzał w nich zaczątek nowej rewolucyjnej formy mas pracujących.

W czasie drugiej Rewolucji syjskiej w lutym 1917 r. Rady delegatów — tym razem nie robotniczych, lecz i żołnierskich (większość żołnierzy stali chłopi) — odrzuciły się znowu z woli jakiegokolwiek partii. Znowu powołano je do życia doświadczenie walki rewolucyjnej i mas pracujących. W ciągu krótkiego czasu, Rady Delegatów robotniczych i żołnierskich powstały całym krajem. Robotnicy i chłopi zrozumieli, że mogą i powinni wziąć w ręce ster państwa.

państwowej, bowiem burżuazja i obszarnicy nie chcą dać ludowi pokoju, ziemi i chleba.

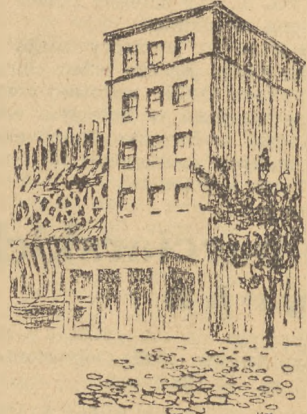
Uogólniając gigantyczne doświadczenie walki rewolucyjnej mas ludowych, Lenin wezwał masy pracujące, aby nie powracały do starych utartych form państwowej, odpowiadających interesom klas wyzyskiwanych. Wezwał ich do utworzenia i utrwalenia proletariackich, ludowych organów państwa. Apeli partii Lenina-Stalina brzmiał: „Cała władza dla Rad”.

Wystarczyło 7 miesięcy — od lutego do października 1917 r. — aby masy pracujące, z własnego doświadczenia oraz w rezultacie pracy wyjaśniającej, dokonanej przez partię Lenina-Stalina przekonały się, że ani jedna partia burżuazyjna czy też drobniemiśkańska nie jest w stanie uratować kraju od głodu, ani też zapobiec jego przekształceniu w kolonię mocarstw kapitalistycznych. Rosyjskie masy pracujące odwróciły się od partii szukających współpracy z burżuazją i wygnały z Rad mieniszewików, prawicowych socjalistów i innych oportunistów. Wybrały one do Rad konsekwentnych obrońców interesów ludowych, prawdziwych bojowników o wolność i niezawisłość swego kraju — przedstawicieli partii bolszewików.

Wielka Listopadowa Rewolucja Socjalistyczna zniszczyła stary burżuazyjno-obszarniczy aparat państwowy, tworząc na jego miejsce radziecki aparat państwa. Rewolucja rosyjska różniła się od innych rewolucji przede wszystkim tym, że robotnikom, żołnierzom i chłopom rosyjskim udało

się stworzyć swój własny aparat państwa. Poprzednie rewolucje — nawet Komuna Paryska, będąca pierwszym eksperymentem państwa mas pracujących — nie miały swego aparatu państwa, a więc nie mogły korzystać ze zorganizowanego i całkowitego poparcia przynajmniej większości ludu, podczas gdy władza radziecka miała tę przewagę od samego początku swego istnienia.

Rady przyciągnęły do udziału w sprawowaniu zarządu państwa miliony mas pracujących. Wszyscy obywatele od lat 18, niezależnie od poci i sytuacji majątkowej, różnic rasowych czy religijnych uczestniczą w wyborach delegatów mas pracujących. Rady Delegatów kierują całym życiem kraju, wszystkimi dziedzinami budownictwa socjalistycznego, począwszy od spraw gospodarczych, a kończąc na budownictwie kulturalnym.

Obecnie półtora miliona delegatów pracuje we wszystkich ogniskach systemu radzieckiego. Jest to aktyw, za pomocą którego wdraża się dziesiątki milionów ludzi do działalności społeczno-politycznej, do budownictwa gospodarczego i kulturalnego. Wystarczy nadmienić o tak wybitnym przedsięwzięciu, niedostępnym dla żadnego choćby najbogatszego państwa kapitalistycznego, jak realizacja gigantycznego planu przekształcenia oblicza ziem radzieckiej. Chodzi o zalesienie pasów ochronnych na terytorium przeszło 6 milionów ha, w celu zlikwidowania niebezpieczeństwa suszy i nieurodzaju w europejskiej części ZSRR. Na wypełnienie takiego planu przekształcenia przyrody może sobie pozwolić tylko władza radziecka, w oparciu o działalność tworzącą milionów mas pracujących.

Wielomilionowy aktyw radziecki utrzymujący stały kontakt z ludnością stanowi niewyczerpane źródło uzupełnienia kadr działaczy państwowych. Władza radziecka jest organizacją rzeczywistie demokratyczną, albowiem z natury rzeczy żadna republika burżuazyjno-parlamentarna nie jest w stanie zapewnić szerszego udziału ludu w zarządzie państwem. Nigdy nie korzystała ona i nie korzysta z tak jednomyślnego poparcia całej ludności pracującej.

W okresie drugiej wojny światowej

oraz w czasie budownictwa powojennego ze szczególną siłą wyszła na jaw wyższość systemu radzieckiego nad wszelkim innym systemem nieradzieckim. Lud radziecki oparł się niesłychanemu naciskowi hord niemiecko-faszystowskich i rozgromił je. Po zwycięstwie, mocarstwo radzieckie okazało się nie osłabione i wyczerpane, jak życzyliby sobie tego obecni podżegacze wojny, lecz wprost przeciwnie — pełne sił i rosnącej potęgi. W ciągu niebawie krótkiego czasu, bo w mniej niż trzy lata, państwo radzieckie odbudowało swą gospodarkę narodową i przekroczyło już przedwojenny poziom produkcji.

Po pierwszej wojnie światowej, czołowe mocarstwo kapitalistyczne — Anglia, potrzebowała aż 9 lat na odbudowanie swej gospodarki. A przecież straty Anglii były bez porównania mniejsze niż kraju radzieckiego. Po drugiej wojnie światowej ani jednemu krajowi kapitalistycznemu nie udało się zlikwidować skutków wojny, chociaż nie dają się one porównać z ogromnymi stratami poniesionymi przez Związek Radziecki.

Jedynie ZSRR nieprzerwanie

»O trwały pokój, o demokrację ludową« Nr 12

12-ty numer organu Biura Informacyjnego Partii Komunistycznej i Robotniczych „O trwały pokój, o demokrację ludową” przynosi szereg artykułów publicystycznych oraz materiałów informacyjnych z dziedziny międzynarodowego ruchu robotniczego.

Artykuł wstępny porusza niezmierznie ważne, również w naszym kraju zagadnienie usprawnienia pracy organizacyjnej partii robotniczych.

Rewolucyjne partie proletariackie muszą nieustannie doskonalić organizacyjne formy pracy, gdyż stanowią one rejonem wykonania nakreślonych przez nią zadań politycznych.

Artykuł cytuje słowa towarzysza Stalina o znaczeniu pracy organizacyjnej:

„Kiedy ustalona jest słuszna linia, kiedy dane jest już słuszne rozwiązanie — powołanie sprawy zależy od pracy organizacyjnej, od organizacji walki o wcielenie w życie linii partii, od właściwego doboru ludzi, od kontroli wykonania postanowień organów kierowniczych... Kiedy ustalona już jest słuszna linia polityczna — o wszystkich decyzjach i pracach organizacyjnych, w tym również o losach samej linii politycznej, o jej wykonaniu czy

fiasku”.

Doświadczenie WKP (b), która realizując leninowskie zasady organizacyjne potrafiła zwycięsko poprowadzić kraj do socjalizmu, znakomicie potwierdza słuszność tych twierdzeń.

Zdając sobie sprawę z doniosłości zadań i trudności, które się wyłaniają w zastraszającej się walce klasowej, partie robotnicze i komunistyczne zrobiły w ostatnim okresie duży krok naprzód w dziedzinie ulepszenia całej organizacyjno-partijnej i partyjno-politycznej działalności — stwierdza organ Biura Informacyjnego. Partie te okrzepły ideowo i politycznie i stały się partiami najbardziej popularnymi w masach ludowych.

Partie, kierujące rewolucyjnym ruchem milionów ludzi pracy, organizujące masę do walki z imperializmem i reakcją o demokrację, postęp i socjalizm, winny w dalszym ciągu dążyć do ulepszenia pracy organizacyjnej, wychowania kadr kierowniczych, pochodzących z szeregów klasy robotniczej winny walczyć z błędami i brakami drogą prowadzenia śmiałej i zdrowej krytyki i samokrytyki.

Ciągła praca nad doskonaleniem organizacyjnym uczyni te partie jeszcze silniejszymi i bardziej bojowymi, pozwoli im szybko i bezbłędnie realizować stojące przed nimi zadania. W artykule „Burżuazyjny nacjonalizm” kłiki Tito pod maską socjalizmu” Radomir Golubowicz poddaje analizie głoszone ostatnio przez kłiki titowskie teorie o „jugosłowiańskiej linii rozwoju internationalizmu proletariackiego”. „Teorie” te — pisze Golubowicz — stworzone są po to, by zamaskowane burżuazyjno-nacjonalistyczne oblicze dzisiejszego kierownictwa KJP.

Golubowicz rozprawia się z fałszywą teorią, głoszącą, jakoby w Jugosławii dokonano się rewolucji proletariackiej w okresie walk wyzwolających — teorię, której przeczą fakty historyczne. Jednocześnie z tą tezą głosi kłiki Tito teorię o wyzwoleniu Jugosławii wyłącznie o własnych siłach, negującą decydującą rolę Związku Radzieckiego w uzyskaniu niepodległości Jugosławii i stworzeniu warunków dla rozwoju rewolucji w tym kraju.

Rewolucyjna droga mas ludowych Jugosławii podobna jest do drogi wszystkich demokracji ludowych, gdzie wyzwolenie przez Armie Radzieckie zadecydowało o zwycięstwie rewolucji — stwierdza tow. Golubowicz. Kłamiwe teorie kłiki Tito stanowią wielkie niebezpieczeństwo dla kraju oddawanego przez dzisiejszych prowodyrów w ręce międzynarodowego imperializmu.

Georges Cogniot, członek Biura

Politycznego KC Komunistycznej Partii Francji, omawia sytuację we Francji po zakończeniu strajku górników.

Stwierdza on, że walka górników trwa w dalszym ciągu, zmieniły się tylko jej formy. W rezultacie strajku rząd poniósł porażkę i zmuszony był do ustąpienia i uwzględnienia wielu ekonomicznych i politycznych żądań świata pracy. Nie powiedział mu się również machinacja, przy pomocy której rząd starał się przekonać opinię o rzekomym „spisku komunistycznym” i w ten sposób izolować partię komunistyczną od narodu.

Faktem jest, że walka, którą prowadzi Partia Komunistyczna, znajduje szeroki oddźwięk wśród społeczeństwa francuskiego — Przejawem tego jest akcja na rzecz pokoju, w której pod przewodnictwem partii komunistycznej występują szerokie rzesze Francuzów przeciw polityce rządu, będącego na żołądź amerykańskiego imperializmu. Obecnie na terenie Francji działają prawie we wszystkich wsiach i miastach, w fabrykach i przedsiębiorstwach komitety obywatelskie w obronie pokoju i wojny.

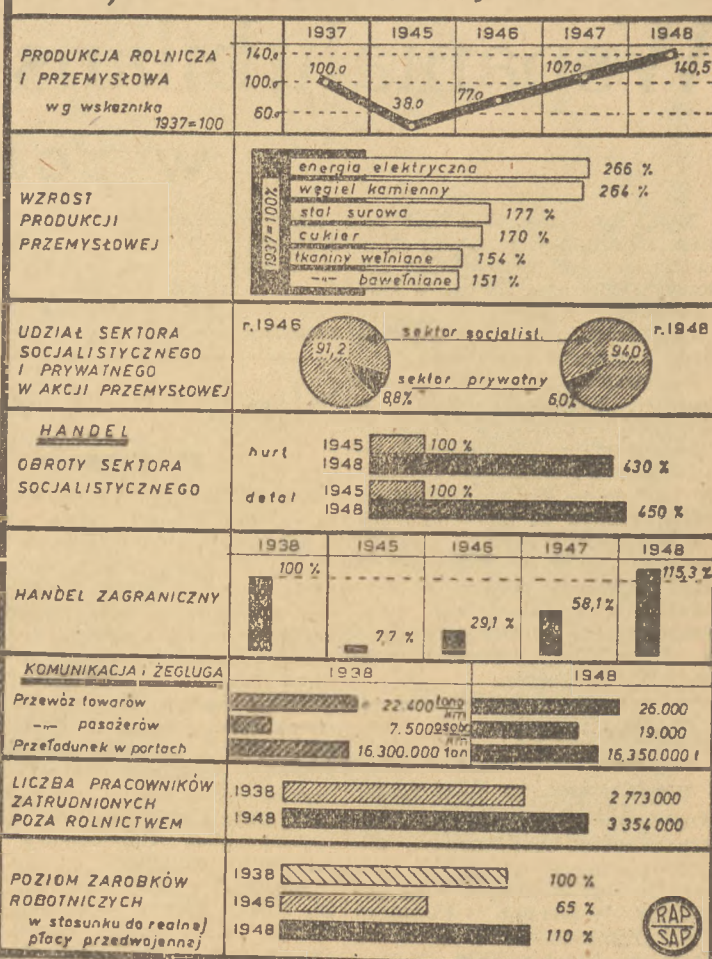
W dalszym ciągu pismo podaje obszernie streszczenie referatu tow. Rakosiego, wygłoszonego na plenum KC Węgierskiej Partii Pracujących. Sekretarz generalny Greckiej Partii Komunistycznej na przestrzeni 30 lat jej istnienia.

O drogach rozwojowych przemysłu bułgarskiego pisze tow. Petko Kunin. W rubryce „Wymiany doświadczeń pracy partyjnej” znajdujemy ciekawe wypowiedzi tow. Colombi, członka KC Włoskiej Partii Komunistycznej i tow. Rodana z Robotniczej Partii Rumunii. Tow. William Rust, członek Biura Politycznego Brytyjskiej Partii Komunistycznej, porusza zagadnienie ekspansji gospodarczej imperializmu amerykańskiego.

Pismo przynosi artykuł tow. J. Wiktorowa, podsumowujący wyniki sesji ONZ. Autor stwierdza, że obrady w pałacu Chailot jeszcze raz wykazały rolę Związku Radzieckiego, stojącego na straży pokoju i współpracy międzynarodowej, oraz ujawniły agresywną politykę bloku anglo-amerykańskiego.

„Wielkie moralne i polityczne zwycięstwo, odniesione przez Związek Radziecki i kraj demokracji ludowej, które potrafiły wskazać narodom prawdziwą drogę do trwałego i demokratycznego pokoju oraz zdemonstrować przestępstwa politykę bloku anglo-amerykańskiego, zdemontowały jeszcze bardziej narodził się pokój oraz demokratyczne siły wszystkich krajów w walce przeciw podżegaczom wojennym” — kończy swój artykuł Wiktorow, M.

OŚIĄGNIĘCIA GOSPODARSTWA POLSKIEJ DEMOKRACJI LUDOWEJ w r. 1948

Na pierwszym Kongresie Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej Minister tow. Hilary Minc przedstawił bilans osiągnięć gospodarczych Polskiej Demokracji Ludowej w 1948 r. Zamieszczony powyżej wykres ilustruje niektóre ważniejsze pozycje i cyfry z mowy min. Minca, dotyczące produkcji rolniczej i przemysłowej, handlu, komunikacji oraz zarobków robotniczych.

Wspólny Dom MO i ORMO w Elblągu

Powaznym osiągnięciem ostatnich tygodni w dziedzinie rozwoju życia świetlicowego w Elblągu jest wyremontowanie sposobem gospodarczym przebudowy Ormowców i funkcjonalny MO domu przy ul. Racowskiego.

W domu tym 31 ub. m. dok. nowo otwarcia wspólnej świetlicy MO i ORMO. Zaniedbane i całkowicie zdewastowane wnętrza stało odremontowane i dostos.

Z życia Związku Sam. Chłopskiej Wybory władz w pow. kwidziński

Na terenie pow. kwidziński, przeprowadzono wybory gromadzkich Zarządów Zw. „Samopomoc Chłopskiej” w 65 gromadach. Stwierdzono, że wybory zostały przeprowadzone zgodnie ze statutem Związku „Samopomoc Chłopskiej” i instrukcjami Wojewódzkiego Oddziału Z. S. Ch. W wyborach odpowiada pod każdym względem potrzebom wsi kwidzińskiej.

Władze Powiatowe Z. S. Ch. obecnej chwili przystępują do organizowania wyborów do Zgromadzeń Gminnych Z. S. Ch., odbędzie się w 12 gminach 9 b.

Inwentura w Spółdzielni w Nowym Stawie

Począwszy od 2 stycznia Gminna Spółdzielnia Samopomocy Chłopskiej w Nowym Stawie rozpoczyna inwentaryzację.

W czasie od 2 do 4 stycznia 1949 r. wszystkie sklepy i magazyny będą zamknięte. (MW)

OGŁOSZENIA DROBNE

GDYŃA AMERYKA Linie Żeglugowe poszukuje 2 wykwalifikowanych stenotypistek z biegłą znajomością języka angielskiego. Zgłoszenia Wydz. Personalny, Gdynia, Portowa 15. (21)

KWALIFIKACJE ZAWODOWE dają możliwość szybkiego uzyskania pracy. Państwowe Technikum Korespondencyjne prowadzi kursy listowne dla kandydatów na pracowników handlu państwowego i spożywczego. Zgłoszenia pisemne kierować: PTK — Szkolenie Zawodowe Pracowników Handlowych, Warszawa, Sienna 16. Zapisy trwają. (Na odpowiedź załączyc znak). (7)

Złóż ofiarę na RTPD

10% taniej

Dzięki wysiłkowi pracy
PAŃSTWOWY PRZEMYSŁ FERMENTACYJNY
ma możność z dniem
1 stycznia 1949 r.

OBNIŻYC CENĘ PIWA

WSZYSTKICH PAŃSTWOWYCH BROWARÓW

Cena detaliczna:

Kufel piwa 0.25 l. (przy bufecie) 22 zł.
Butelka 0.5 l. (na wynos) 40 zł.
Butelka 0.3 l. (na wynos) 25 zł.

PIWO ORZEŻWIA I SYCI

GDĄŃSKI URZĄD MORSKI
poszukuje kandydata na stanowisko Intendenta z odpowiednimi kwalifikacjami. — Zgłoszenia należy kierować do Wydziału Personalnego Gdańskiego Urzędu Morskiego, Wrzeszcz, ul. Morska 22. 2774/k.

Ogłaszajcie się w „Głosie Wybrzeża”

GŁOS SPORTOWY

Wspaniały bilans sportu radzieckiego w roku 1948

MOSKWA. Rok 1948 był rokiem wspaniałych sukcesów sportu radzieckiego. Ustanowiono 195 nowych rekordów ZSRR, w tym 13 rekordów światowych.

Sportowcy radzieccy odnieśli wiele zwycięstw zagranicą.

Łyżwiarka Maria Isakowa i szachista Michaił Botwinnik zdobyli tytuły mistrzów świata. Szachiści radzieccy triumfowali na turniejach w Sztokholmie i Hadze. W tournée po Polsce lekkoatleci ZSRR zdobyli 62 pierwsze miejsca, 400 gimnastów na Zjeździe Sokolskim w Pradze zademonstrowało najwyższy poziom ćwiczeń. Zawodnicy i zawodniczki piłki siatkowej i koszykowej, wygrali w Polsce i w Czechosłowacji wszystkie spotkania.

„Zjednoczeni” —

„Samorządowiec” 12:4

WROCLAW. W Hali Ludowej wobec 3 tys. widzów rozegrany został unieważniony poprzednio mecz bokserski o wejście do ligi w grupie 6-tej pomiędzy mistrzem Pomorza ZKS „Zjednoczeni” a mistrzem Dolnego Śląska ZKS „Samorządowiec” z wynikiem 12:4 dla gości.

Cieślik na czele dziesięciu najlepszych sportowców Śląska

KATOWICE. Prasa sportowa Śląska oraz działy sportowe dzienników katowickich ogłosiły listę 10 najlepszych sportowców Śląska za 1948 r.

W liście najlepszych sportowców kolejność jest następująca: 1) Cieślik („Ruch” — Chorzów) — piłkarz — 59 pkt; 2) Grzywocz M. („Skra” — Zabrze) — bokser — 51 pkt; 3) Sobik A. („Pogoń” — Katowice) — szermierz — 47 pkt; 4) Kiszka E. („Ligota” — Krynica) — sprinter, lekkoatleta — 45 pkt; 5) Wietorek A. (KN Szczyrk) — narciarz — 24 pkt; 6) Rodak K. („Zryw” — Świętochłowice) — bokser — 22 pkt; 7) Gansiniec H. („Siła” — Giszowice) — hokeista — 20 pkt; 8-9) Gaca P. („Polonia” — Nieświdz) — gimnastyk oraz Bemówna G. („Samorządowiec” —

Szczególne sukcesy notują w r. 1948 strzelcy, kolarze i lekkoatleci. Ci ostatni w ciągu roku wnieśli 81 poprawek do tabeli rekordów Związku Radzieckiego. Na czoło wyników wybijają się dosko-

Śląsk — Częstochowa 8:1 w tenisie stołowym

LUBLINIEC. W drugim meczu na terenie Śląska reprezentacja Częstochowy zmierzyła się w Lublinie z reprezentacją Śląska. Mecz zakończył się zdecydowanym zwycięstwem ping-pongistów Śląskich, którzy utracili jedynie punkt na skutek porażki rezerwowego Pieronczyka z Brajtbartem. Z ping-pongistów Śląskich bardzo dobrą formę wykazał Otręba i Kawczyk. Zespół gości najlepszego swego zawodnika miał w Brajtbartcie.

Wyniki poszczególnych gier: (ping-pongistów Częstochowy na pierwszym miejscu):

Brajtbart — Kawczyk 0:2 (15:21, 18:21), Tomza — Wiedera 1:2 (22:20, 16:21, 11:21), Purola — Otręba 0:2 (8:21, 14:21), Brajtbart — Wiedera 1:2 (19:21, 23:21, 12:21), Tomza — Otręba 0:2 (10:

nałe rezultaty dyskołki Niny Dumbadze i Heino Lippa w dziesięcioboju. Wyniki uzyskane przez strzelców ZSRR w wielu wypadkach przewyższają rekordy światowe.

21. 12:21), Król — Kawczyk 0:2 (10:21, 12:21), Brajtbart — Pieronczyk 2:0 (21:15, 21:3), Tomza — Kawczyk 0:2 (16:21, 13:21), Król — Wiedera 0:2 (9:21, 7:21). Zawodom przyglądało się ponad 600 widzów. Organizacja bardzo sprawna.

Konkurs skoków narciarskich w Szczyrku

KATOWICE. W dniu 1 stycznia br. odbył się w Szczyrku konkurs skoków narciarskich, w którym brało udział 14-tu zawodników spośród 20-tu juniorów okręgu Śląskiego, przebywających tam obecnie na obozie treningowym oraz 4-ch miejscowych seniorów. Juniorzy podzieleni byli na trzy grupy odpowiednio do wieku.

Wyniki techniczne: Juniorzy do lat 16-tu 1) Tajner Władysław (Warta) skoki 25 i 24 m. nota — 143,9 pkt.

Rok 1948 był olbrzymim krokiem w dalszym umasowieniu kultury fizycznej w Związku Radzieckim. W organizowanych na olbrzymią skalę imprezach masowych brały udział miliony młodzieży pięć obojga. W jednej tylko Republice Ukraińskiej w masowych zawodach uczestniczyło 2.200 osób.

W roku 1948 odznakę sportową (G. T. O.) zdobyło ponad 1,5 miliona młodzieży.

Sportowcy radzieccy mają do zanotowania jeszcze jeden olbrzymi sukces. Dzięki wybitnej pomocy sportowców w ubiegłym roku powstało w Związku Radzieckim 600 nowych stadionów i 30 tysięcy boisk sportowych.

Juniorzy do lat 18-tu 1) Węgrzyński (ZMP Golezów) 24 i 23 m. — 128,5 pkt.

Juniorzy do lat 20-tu: 1) Tajner Jan (ZMP Golezów) 25 i 24 m. — 123,9 pkt.

Seniorzy: 1) Tajner Leopold (Warta) 28 i 28 m. — 139,7 pkt., 2) Fros (Barania) 28 i 27 m. — 130,5 pkt., 3) Wietorek A. (KN Szczyrk) 30 i 29 m. z upadkiem — 101,8 pkt.

Przygotowania do łyżwiarских mistrzostw Polski

JELENIA GÓRA. W Karpaczu trwają ożywione przygotowania do Mistrzostw łyżwiarских Polski. Do obozu treningowego, mieszczącego się w schronisku nad Małym Stawem, przybyli już pierwsi zawodnicy z mistrzem Polski

Kalbarczykiem na czele. Program Mistrzostw przewiduje w dniach 15 i 16 stycznia br. jazdę szybką na Małym Stawie oraz konkurencję w jeździe figurowej w Karpaczu na lodowisku obok tamy.

Turniej hokejowy w Krynicy odwołany Sparta (Czechosłowacja) — KTH 13:3 (1:1) (5:1) (7:1)

KRYNICA. Krynicki turniej hokejowy został przerwany już po pierwszym dniu zawodów z powodu odwilży, która uniemożliwiła dalsze rozgrywki. Po otrzymaniu informacji z PIHM w Krakowie, że w ciągu najbliższych 48 godzin nie zapowiadają

się niższa temperatura, organizatorzy postanowili turniej odroczyć.

Z zapowiedzianych 15 spotkań rozegrano tylko 3 mecze w pierwszym dniu zawodów. W pierwszym spotkaniu „Sparta” z Froszowa pokonała wysoko KTH 13:3 (1:1, 5:1, 7:1). W meczu tym wyrównana gra była tylko w pierwszej tercji. Do zwycięstwa gości przyczynili się dwaj doskonali napastnicy: Polatschek i Paulovic — zdobywcy 7 bramek. „Legia” — „Wisła” 5:1 (4:0, 1:1, 0:0). „Wisła”, która wystąpiła bez Petera, z Cisowskim na obrońce, rozegrała źle taktycznie pierwszą tercję, nie kryjąc najlepszego na

pastnika drużyny warszawskiej — Dolewskiego. Oprócz Dolewskiego wyróżnili się w zespole zwycięskim bramkarz Lamer, Bromowicz, Swicarz i Ginter.

W ostatnim spotkaniu „Cracovia” pokonała ŁKS 8:2 (3:2, 4:0, 1:0). Był to drugi mecz obu drużyn w ciągu 3-ch dni. Mecz ten był najładniejszym spotkaniem dnia, szczególnie w pierwszej tercji. Najlepszym zawodnikiem na lodowisku był Burda, który znajduje się w doskonałej formie. „Cracovia” grała bez Wołkowskiego, lecz z Kasprzyckim w obronie. Łódzianie wzmocnili skład doskonałym bramkarzem Makutynowiczem.

Pierwszy mróz w Warszawie został entuzjastycznie przyjęty przez amatorów szlajgawki

Z zagranicznych boisk piłkarskich

ANTWERPIA. Bawiąca tu na tournée austriacka drużyna piłkarska „Wacker” z Wiednia rozegrała mecz z miejscową drużyną „Entente Anversoise”, odnosząc zasłużone zwycięstwo w stosunku 4:1. Do przerwy Austriacy prowadzili 3:1.

BRUKSELA. W stolicy Belgii wiedeński „Admiraal” rozegrał mecz w niedzielę z brukselską drużyną SC „Anderlecht”. Spotkanie zakończyło się zwycięstwem gospodarzy w stosunku 2:1 (1:1).

KAIR. W ostatnim swym spotkaniu na terenie Egiptu, reprezentacja piłkarska Norwegii, występująca jako reprezentacja Oslo, zremisowała w niedzielę z reprezentacją Kairu 1:1.

Piłkarze norwescy rozegrali w Egipcie ogółem 2 spotkania,

przy czym każde z nich zakończyło się wynikiem nie rozstrzygniętym. W pierwszym meczu, międzypaństwowym, reprezentacja Norwegii zremisowała z Egiptem 1:1. Drugie spotkanie miało miejsce w Aleksandrii, gdzie piłkarze norwescy uzyskali z reprezentacją Egipskiego Związku Piłki Nożnej wynik 4:4.

Sensacyjna porażka hokeistów kanadyjskich w Anglii

IONDYN. Bawiąca w Anglii kanadyjska drużyna hokejowa „Sudbury Wolves”, która ma reprezentować Kanadę na hokejowych mistrzostwach świata w Sztokholmie, doznała w Steatham niespodziewanej porażki, przegrywając z miejscową drużyną „Streatham” w stosunku 1:7.

Atrakcyjny program hokeistów czeskich

W dniach 9—17 stycznia br. bawić będzie w Czechosłowacji angielska drużyna hokejowa „Harringay Racers”, która rozegra kilka spotkań z czołowymi drużynami czeskimi i słowackimi w Pradze, Bratysławie, Brnie, Czechach Budziejowicach i Ostrawie.

21 stycznia reprezentacja hokejowa Czechosłowacji rozegra w Pradze mecz z reprezentacją Stanów Zjednoczonych. Przed wyjazdem na hokejowe mistrzostwa świata do Sztokholmu, reprezentacja USA rozegra w Czechosłowacji jeszcze 5 dalszych spotkań. W dniach 16 i 17 stycznia Czechosłowacja rozegra w Wiedniu międzypaństwowe spotkanie z Austrią. Mecz rewanżowe obu państw ustatkują na 4 i 5 lutego.

h zakończeniu mistrzostw świata Czechosłowacja rozegra jeszcze mecze międzypaństwowe ze Szwecją, Polską i Kanadą. Terminy tych ostatnich spotkań zostaną ustalone w Sztokholmie na Międzynarodowym Kongresie Łu Hokejowej.

Pierwsze mistrzostwa kobiet w tenisie stołowym w okręgu krakowskim

KRAKÓW. Pierwsze w historii krakowskiego tenisa stołowego indywidualne mistrzostwa kobiet, z udziałem zawodniczek: „Cracovii”, „Legii” i „Moście”, zakończyły się zdobyciem tytułu przez

zawodniczkę „Legii” — Górkowską. Uzyskała ona w 8-miu grach 8 zwycięstw i stosunek setów 16:1, oddając tylko jednego seta zawodniczce „Cracovii” — Kubałkę.

Ilia Erenburg BURZA

tłum. St. Strumph - Wojtkiewicz (80)

Niemcy. Na szczęście nikt nie został zabity, tylko lekko raniło jednego z saperów. Za to później długo przeklinało, dobroduszenie, ale okrutnie.

Był to pułk, niedawno przybyły z Mohylowa; strzelcy ani razu jeszcze nie byli w boju, przejawiali nerwowość. Wielu spośród nich pochodziło z Kaukazu. Jeden z Kaukazyków dopytywał się Awanesjana:

— Jaki jest Niemiec? Groźny? Dużo ma czołgów?...

Lejtnant nakarmił Wasylka i Awanesjana. Przyszła ze służby zdrowia siostra — gruba i senna, o czułym wejrzniu. Zrobiła ona opatrunek ręki Awanesjana.

— To mój pierwszy opatrunek na froncie... Kość nie jest ruszona, głupstwo...

Porządnie się wyspali. Zaledwie jednak nadszedł świt, jak Niemcy zaczęli bombardować lasy. Siostra bała się, mówiła bezustanku: „Och! Och!” — wydawało się, że sapie jak motor. Dwu strzelców uspokajało ją:

— Nie bój się! Ciebie nie zauważą...

I z przyjemnością głąskali ją po szerokich, ciepłych plecach.

Wasylek czuł się szczęśliwy; nawet nie zauważył, że lasy jest bombardowany. Wydostali się, udało się!... Wydawało mu się, że wszystko złe i straszne jest już poza nim. Jeszcze wczoraj nie mógł myśleć o Natalce, była nieskończenie daleko od niego. Zasię teraz zapytał lejtnanta:

— Dostajecie listy?...

Napiszę dziś, że wydostaliśmy się z otoczenia. Nie, lepiej o tym nie pisać — może się przejąć... Po co mają wiedzieć o tym w Moskwie?.. Niech myślą, że wszystko

idzie dobrze. Bo wkrótce będzie szło dobrze, napewno będzie. Zaledwie dziesięć dni walcze, a tego i owego człowiek się już nauczył. Dawniej wciąż zastanawiałem się — czy będzie bardzo strasznie, czy też nie? Obawiałem się — a nuż stchórze? A teraz wiem już — zanim się nie zacznie, to jest bardzo strasznie, nie chce się jeść, człowiek mętnieje. A gdy biegnę na nich, nie czuję już strachu, nic się wtedy nie czuje, pozostaje jedno — trzeba dobiec — a w głowie szumi... Dobrze jest, żeśmy trafili na ten pułk, wszystko tu idzie pomyślnie, oddział zwarty w sobie, a dowódcy, zdaje się, lebscy... Najwidoczniej postanowiono stworzyć tutaj linię całą. Czas już! Lejtnant mówił wczoraj, że Niemcy doszli do Berezyny. Zapewne są to osobne czołgi, można je odciąć od reszty... Natalka ucieszy się z listu... A może — nie dojechała?.. Nie, to niemożliwe. Wyjechali dwudziestego piątego, na szosie panował wtedy zupełny spokój. Mogli, rzecz jasna, bombardować, ale wynika z tego więcej hałasu, niż nieszczęścia. Jest teraz w Moskwie, myśli, co się dzieje z nim? Nataszeńka!

Nigdy jej tak nie nazywał, a teraz wymówił to głośno. Awanesjan zapytał:

— Że co?

Wasylek nic nie odrzekł, tylko rozpląnął się w uśmiechu.

Następnie udali się do namiotu majora Bałaszowa. Wasylek zameldował o tym, jak szli z Rakowa — starszy lejtnant Dołgopiatow i sześciu żołnierzy zginęli w walce, trzech jest ciężko rannych, saperów wyprowadził lejtnant Ruben. Major poczęstował ich papierosami i Wasylek z rozkoszą zaciągnął się: „Białomorski!” A Bałaszow oświadczył:

— Nasz pułk jest otoczony. Oczekujemy na rozkaz. Będziecie przebiegać się razem z nami.

3.

Dnie przywodzą na pamięć sznurek pereł: perełka za perełką, a gdy naszyjnik pęknie, to znaczy, że do domu człowieka wkroczyło nieszczęście. Tego upalnego, zielonego lata rozsypały się perełki całego, wielkiego narodu;

dzień wczorajszy stał się odległym i niezrozumiałym. Czy tak dawno Sergiusz dyskutował z Bielczewem, broniąc swojego projektu? Nina Georhiewna zachwycała się uczniem, który deklamował Victora Hugo; a Łukutin siedział nad charakterystyką nowego materiału budowlanego, jak gdyby nad strofami natchnionego poematu? Czy tak dawno ludzie rozmawiali o domach wypoczynkowych, o bezpłatnych przejazdach, cieszyli się z utrzymania, zaszłości, rozważali nad ceną wygodnego fotela, przejmowali się, że syn dostał dwójkę z arytmetyki, dyskutowali nad inscenizacją „Madame Bovary”? Czy tak dawno, nie bacząc na tysiące zmartwień, utrzą, utrudnień — życie wydawało się czymś mocno doposażonym, stałym, radosnym? A wtem ktoś przeciął nitkę jedwabiu — i rozleciały się dnie, lata, istnienia.

Przy komendach uszupienienia w milczeniu stały kobiety; lecz było niewiele — zbyt poważne uczucia gniebiły ich serca. Marynarki letnie, płóciennne ubrania zawisły na gwoździach, niczym skazańcy. Teatry opustoszały; ożyły dworce kolejowe.

— Ja z Kijowskiego...

— O trzynastym zero-zero na Białoruski...

Nocami stali przy domach starcy, kobiety, chłopcy i dziewczęta — dyżurowali; dla wszystkich było to nowością, ludzie odczuwali dumę i niepokój. Nawieziono złocistego piasku; gdy jakiś tam małe dziecko biegło do piaseczku, myśląc, że to — dla niego, serca matek oblewały się krwią.

W życie wszedł ktoś o głosie ochrypłym, zwracał do ludzi krągłe oblicze, nie posładał ani oczu, ani uszu, miał tylko usta, rzygające straszными słowami: „Już pod Ostrowem... Na Dnieprze...” Przy spotkaniach ludzie mówili:

— Dziś — na nowym kierunku...

Wojna z każdym dniem zbliżała się do Moskwy. W miejscowościach lotniskowych zrobiło się pusto; w ogrodach kwitły lewkonie, laki, tytoń; zaś obok klombów artylerzyści przeciwlotniczej kopali schrony. Zaczęto ewakuować bursy, szkoły.

(C. d. n.)